



## Energie management actieplan 2020

Inhoudsopgave

<b>1. INLEIDING</b> .....	<b>2</b>
<b>2. REDUCTIEDOELSTELLINGEN EN -EVALUATIE</b> .....	<b>2</b>
DOELSTELLINGEN 2019, 2020 EN 2021.....	2
REFLECTIE DOELSTELLINGEN 2019.....	2
NIEUWE DOELSTELLINGEN 2020 EN 2021.....	3
BETREKKING DOELSTELLINGEN OP PROJECT(EN) MET GUNNINGSVOORDEEL.....	3
<b>3. ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN EN/OF GROENE STROOM</b> .....	<b>3</b>
EVALUATIE DOELSTELLINGEN M.B.T. ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN EN/OF GROENE STROOM .....	3
DOELSTELLINGEN M.B.T. ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN EN/OF GROENE STROOM .....	4
<b>4. REDUCTIEMAATREGELEN 2019-2021</b> .....	<b>4</b>
SCOPE 1:.....	5
SCOPE 2:.....	5
SCOPE 3:.....	5
<b>5. BEOORDELING AMBITIENIVEAU</b> .....	<b>6</b>
<b>6. ONDERTEKENING MANAGEMENT</b> .....	<b>7</b>
<b>BIJLAGE:</b> .....	<b>7</b>
<b>BRONVERMELDING:</b> .....	<b>7</b>

## **1. Inleiding**

Dit verslag, het energie management actieplan ofwel reductieprogramma, is een uitwerking van het B-deel van de CO<sub>2</sub> prestatieladder. Hiermee acteren we op de CO<sub>2</sub>-inzichten om daarmee onze uitstoot te reduceren.

Vanwege de start met de CO<sub>2</sub>-prestatieladder eind 2013 hebben we in het verleden reeds eerder onze reductiemaatregelen opgesteld. Begin 2015 is ons gehele portfolio geupdate, mede naar aanleiding van de uitgave "24042014SKAOWerkinstructie" vanuit het SKAO. Kort hierop is op 10 juni 2015 de nieuwe normversie CO<sub>2</sub>-prestatieladder versie 3.0 uitgekomen. Hiermee hebben we wederom ons portfolio moeten herzien en updaten. Vanuit de audits afgelopen paar jaar kunnen we concluderen dat we weer een portfolio hebben welke aansluit bij alle nieuwe wensen, eisen en ontwikkelingen rondom de CO<sub>2</sub>-prestatieladder.

Recent zijn de cijfers en voetprint 2018 geupdate en gecommuniceerd vanwege geupdate CO<sub>2</sub> conversiecijfers.

In de energiebeoordeling (intern document D. van der Steen B.V.) zijn de reeds aanwezige reductiemaatregelen beschreven. Ook is er in dat document een eerste opsomming gemaakt van mogelijke toekomstige maatregelen voor reductie. Ook is er gekeken naar input van medewerkers en lering getrokken vanuit de branche.

Vanuit de emissie inventaris werkt dit energie management actieplan de reductie-doelstelling en -maatregelen verder uit tot een realistisch actieplan.

## **2. Reductiedoelstellingen en -evaluatie**

Gezien we nu enige tijd met de CO<sub>2</sub>-prestatieladder werken weten we dat reductie behalen sterk samenhangt met de bedrijfsvoering. Marktontwikkelingen geven dit nog eens een extra dimensie. Gezien de verhuizing en hiermee verschuivingen in de voetprint is gekozen (zie document D03a) 2018 als nieuw basisjaar te gebruiken. Van hieruit waren afgelopen jaar ook reeds de nieuwe doelstellingen voor 2019-2021 op gebaseerd.

### **Doelstellingen 2019, 2020 en 2021**

- Scope 1: 1,5% reductie in 2019, 2% in 2020, 2,3% in 2021 t.o.v. 2018.
- Scope 2: 2% reductie in 2019, 2,1% in 2020, 2,15% in 2021 t.o.v. 2018.
- Scope 3: 0,1% reductie in 2019, 0,15% in 2020, 0,18% in 2021 t.o.v. 2018.  
Verdere scope 3 uitwerking en reductiedoelstellingen zijn opgenomen in de uitwerking van de ketenanalyses naar aanleiding van de analyse scope 3 emissies.  
*\*Refererend aan de omzet of personeelsbestand.*

### **Reflectie doelstellingen 2019**

Als we 2019 uitwerken t.o.v. 2018 kunnen we benoemen dat we over de scope 1 en 3 in relatieve zin (gekeken naar zowel omzet als aantal medewerkers) reductie behaald hebben.

De uitstoot op scope 1 is van 42,43 ton naar 41,29 ton CO<sub>2</sub> per medewerker teruggedrongen. Dit komt overeen met een reductie van 2,7%. We zijn blij met deze reductie, wat met name in het verbruik van ons materieel zit. Dit is echter ook projectafhankelijk waardoor we hier niet te grote credits op willen zetten. Wel lijkt hiermee de investeringen op ons wagenpark en duurzame keuzes in aanschaf (minder vervuilende motoren) hierin resultaat te geven.

Met deze reductie van 2,7% hebben we onze doelstelling van 1,5% over 2019 ruim behaald.

Scope 2 betreft een negatieve reductie van -13,5% op de omzet of -17,6% op het aantal medewerkers. Deze uitstoot zit enkel in elektriciteitsverbruik van ons eigen pand en de keten op werken / projecten.

D. van der Steen B.V.	Pagina 2 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020

De oorzaak hiervan ligt enerzijds in het in gebruik nemen van de bovenverdieping van ons kantoor vanwege uitbreiding van het aantal kantoormedewerkers en vaker bemannen van de loods door uitbreiding van het werk rondom verkeersregeling en bebording. Anderzijds in het hogere energieverbruik van de projectkeet Catharijnesingel van grofweg 12.000 kWh in 2018 naar 19.000 kWh in 2019. Gezien de elektrische golfkarretjes al langer in gebruik zijn verwachten we daar geen invloed van.

Als we het energieverbruik in de voetprint enkel meenemen van het eigen kantoorpand dan is het verbruik en daarmee uitstoot in 2019 t.o.v. 2018 vrijwel gelijk gebleven refererend aan de omzet alsook het aantal medewerkers. Zie de separate voetprints in het portfolio.

Op scope 3 hebben we afgelopen jaar weer een reductie weten te bereiken door meer medewerkers in de eigen omgeving te vinden. De reductie op scope 3 is 10,5% gerefereerd aan de omzet en 10,87% gerefereerd aan het aantal medewerkers.

De uitstoot betrof in 2018 358,77 ton CO<sub>2</sub> en zou bij gelijk blijvende uitstoot per medewerker uitkomen op 381,77 ton CO<sub>2</sub>. We kwamen echter uit op 340,33 ton CO<sub>2</sub> wat een reductie geeft van 10,86% gerefereerd aan het aantal medewerkers.

*Separaat wordt er verslaglegging gelegd over de reductie op ons initiatief en scope 3 analyse, namelijk het wegonderhoud. Hierop zijn ook zeer sterke reducties behaald.*

### **Nieuwe doelstellingen 2020 en 2021**

Gezien behaalde resultaten en mogelijke toekomstige ontwikkelingen hebben we de doelstellingen voor scope 2 en scope 3 bijgesteld. De andere doelstellingen blijven we handhaven

- Scope 1: 2% reductie in 2020, 2,3% in 2021 t.o.v. 2018.
- Scope 2: 0,8% reductie in 2020, 1,5% in 2021 t.o.v. 2018.
- Scope 3: 4% reductie in 2020, 4,5% in 2021 t.o.v. 2018.

Verdere scope 3 uitwerking en reductiedoelstellingen zijn opgenomen in de uitwerking van de ketenanalyses naar aanleiding van de analyse scope 3 emissies.

*\*Refererend aan de omzet of het aantal medewerkers.*

Deze doelstellingen worden halfjaarlijks gemonitord / beoordeeld op voortgang via de emissie inventaris. Dit wordt daarna zowel intern als extern gecommuniceerd.

### **Betrekking doelstellingen op project(en) met gunningsvoordeel**

De doelstelling op onze scope 1 heeft directe betrekking op ons operationele deel van de organisatie. Hiermee heeft de scope 1 reductiedoelstelling ook een directe relatie met ons project(en) met CO<sub>2</sub>-gunningsvoordeel.

Gezien we geen administratieve uitsplitsing kunnen maken, capaciteitsvraagstuk en wijze van informatieverzameling, is de project-voetprint opgezet gerefereerd aan de omzet.

Er is een separaat rapport over de behaalde reductiedoelstellingen op onze projecten met gunningsvoordeel. Deze rapportages worden aan de klant overhandigd en waar nodig is hierbij een externe partij betrokken.

## **3. Alternatieve brandstoffen en/of groene stroom**

### **Evaluatie doelstellingen m.b.t. alternatieve brandstoffen en/of groene stroom**

Hierbij een reflectie over deze doelstellingen over 2019:

- 1) Er zijn in het verleden beloftes en onderzoeken gedaan naar het gebruik van groene stroom c.q. zonnepanelen op de bouwketen. Dit betreft het raamovereenkomst POS, gemeente Utrecht.

Groene stroom op de bouwketen is en blijft een onderwerp waar we mogelijkheden in zien. De vorige pilot is helaas 'mislukt' en we hebben afgelopen jaar (2019) geen

D. van der Steen B.V.	Pagina 3 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020

ontwikkelingen en mogelijkheden gezien om hierin verdere stappen te nemen. Deze doelstelling zullen we voorlopig opgeven wegens onvoldoende mogelijkheden.

- 2) De directie, bedrijfsleider en projectleiders zijn allen gericht op mogelijkheden voor inzet van alternatieve brandstoffen voor ons vervoer en transport. Gezien onze transportbewegingen en type transport is / blijft elektrisch rijden niet altijd even toepasbaar.

De golfkarretjes rijden alweer enkele jaren op het project POS, binnenstad Utrecht, en bevalt goed. Daarnaast zijn er december 2019 2 dubbele laadpalen geplaatst bij het nieuwe eigen kantoor. Er zijn in ieder geval 3 volledig elektrische auto's besteld die in 2020 uitgeleverd zullen worden. Hiermee is een eerste stap gezet in het ervaren van volledig elektrisch rijden. Hiermee kunnen we verdere overwegingen maken t.b.v. mogelijke inzet van EV-verkeer.

- 3) Benutten nieuwe pand met bijbehorende energiebesparingen, duurzamer en energiezuiniger pand.

Daarnaast kunnen we de zaken als laadpalen en EV-voertuigen (eigen inzet of voor relaties) en zonnepanelen op het eigen pand verder onderzoeken en hierin keuzes maken.

De zonnepanelen voor op het eigen pand zijn momenteel op de lange baan geschoven gezien dit financieel gezien onvoldoende interessant is. De kosten/baten, het nut voor D. van der Steen is niet aanwezig. Ook is het financieel te onaantrekkelijk om over te stappen op groene stroom.

Het EV-verkeer met laadpalen op de eigen locatie is wel uitgevoerd. Zie bovengenoemde punt 2.

#### **Doelstellingen m.b.t. alternatieve brandstoffen en/of groene stroom**

Er zijn een drietal nieuwe / opvolgende doelstellingen voor het gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom:

- 1) Ervaringen opdoen met eerste vloot EV-voertuigen. Hiermee overwegen of verdere elektrificering passend en wenselijk is.
- 2) Overwegen of de huidig geplaatste laadpalen voldoende zijn voor de bestelde vloot i.c.m. bezoek van derden. Waar nodig uitbreiden.
- 3) Oriëntatie op het gebruik / inzet van alternatieve brandstoffen voor ons transport. Directie is een onderzoek gestart i.s.m. derde partijen naar mogelijkheden van waterstof voor het vrachtverkeer.

Zowel bedrijfsbreed als op project-niveau betekent dit met name mogelijkheid van CO<sub>2</sub>-reductie in het brandstofverbruik. Dit is ook veruit onze grootste uitstoot-bron.

Dit zal in de nabije toekomst niet direct geheel behaald worden. Nieuwe energiezuinigere technieken worden wel actief doorgevoerd, zie hiervoor ons recente wagenpark en doorlopende vernieuwingen en uitbreidingen hierin. De overstap naar een volledig materieel/werk-voertuig op alternatieve brandstof vergt een langere termijn en is momenteel niet snel praktisch realiseerbaar. In de nabije toekomst zijn als eerste stappen te verwachten dat bedrijfsbussen als EV-vervoer ingezet kunnen worden.

#### **4. Reductiemaatregelen 2019-2021**

Onderstaande een toelichting op de lopende en te nemen maatregelen waarmee we bovenstaande reductie als realistisch inschatten. De bedrijfsleider is eindverantwoordelijke voor onderstaande maatregelen.

Deze maatregelen hebben (in)direct betrekking op de projecten. Projects specifieke maatregelen zijn separaat benoemd in rapportage toelichting project. Onderstaande zijn deze maatregelen schuingedrukt benoemd in verband met betrokkenheid op het behalen van de bedrijfsdoelstellingen.

D. van der Steen B.V.	Pagina 4 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020

Achter iedere maatregel staat het % hoeveel deze maatregel zal moeten zorgen voor de bovengenoemde reductie% per scope.

**Scope 1:**

In de scope 1 zitten het brandstofverbruik en aardgasverbruik. Verder het verbruik van overige energiedragers. Hiervoor hebben we de volgende maatregelen bepaald welke we hier nader zullen omschrijven.

- Reductie van het brandstofverbruik, door het zo actueel mogelijk houden van ons wagen- en machinepark en een juiste inzet hiervan.
  - o Auto's zoveel als mogelijk met nieuwste technieken c.q. A of B-label aanschaffen waarbij doelstelling is de CO<sub>2</sub>-uitstoot/km te reduceren (18%);
  - o Inzet van meerdere volledig elektrische auto's (evt. gekoppeld aan een project met gunningsvoordeel (reductie uitstoot en pilot om ervaring op te doen met elektrisch rijden) (6% vanwege huidige grijze stroom).
  - o Vrachtwagens aanschaffen met de nieuwste technologie, momenteel Euro 6 motoren en gebruik makend van additieven, mogelijk richting alternatieve brandstof medio 2021 (20%);
  - o Aandacht voor zuinige rijden / het nieuwe rijden (4%);
  - o Aandacht voor juiste inzet van machines / het nieuwe draaien (9%);
  - o Blijvend oriënteren op mogelijkheden van het inzetten van alternatieve brandstoffen voor ons transport / vervoer (zie hiervoor ook bovenstaande uitwerking 'Doelstellingen m.b.t. alternatieve brandstoffen en/of groene stroom' (over 2020 nog te verwachten als 0%);
  - o Inzet van en bredere ontwikkeling van de wegebouw applicatie (25%);
  - o Aanschaf en inzet van een planning/transport-module voor ons materieel om een zo efficiënt mogelijke planning te faciliteren (5%);
  - o Aanschaf en beheer van moderne en energiezuinig materieel waaronder asfalt-sets of hybride aggregaat (10%).
- Op het verbruik van aardgas hebben we geen maatregelen anders dan een juiste inzet en onderhoudt van onze warmte-installatie.
  - o Door effectiever inzet van het eigen pand hopen we een energiebesparing hopen te realiseren van 3%.
- Het verbruik van bitumen en propaan is verdeeld over de projecten en worden in bulk ingekocht waarna voor langere tijd verbruikt. Er is geen inzicht in de specifieke verdeling van het verbruik over de projecten. Anders dan op een juiste en milieuvriendelijke manier 'in de projecten' te managen zijn er op dit gebied geen doelstellingen te benoemen. Dit wordt behaald door vakbekwaam personeel, training en toolboxes.

**Scope 2:**

Scope 2 betreft voor ons enkel het stroomverbruik.

- Het stroomverbruik is mogelijk te temperen door de volgende maatregelen:
  - o Inzet van nieuwe en zo energiezuinig omgaande apparatuur zover als bedrijfstechnisch mogelijk (70%);
  - o Mogelijkheid onderzoeken van overstappen op groene stroom, bedrijfsbreed danwel op de bouwlocaties (momenteel nog 0%).
  - o Onderzoek naar energiereductie op projectlocaties (mogelijk 10%);
  - o *Mogelijkheid onderzoeken van zonne-energie te gebruiken op de bouwlocaties, dakpanelen bouwkeet zoals eerste pilot-project is geweest (20%).*

**Scope 3:**

D. van der Steen B.V.	Pagina 5 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020

Voor zover te bepalen hebben we onder scope 3 enkel woon-werkverkeer met privé-vervoer. Gezien er momenteel zeer scherp gepland wordt op een plaatsing waarbij de medewerker een zo kort mogelijke woon-werkverkeer-rit heeft, verwachten we hier in de praktijk een beperkte extra reductiemogelijkheid. Het resultaat van afgelopen jaar was positief te benoemen.

Ook gezien de huidige markt waarin het lastiger personeel te vinden is, heeft dit gevolgen voor de gedocumenteerde woon-werk-afstand.

Voor komend jaar eenzelfde uitstoot gerelateerd aan het aantal medewerkers zou al een goed resultaat zijn.

Onze analyse van productie van de vrachtwagens valt ook onder scope 3. Ook hebben we via ons initiatief van de wegenbouw-app en daarbij behorende rapportages een inzicht gekregen in transport van onze klant/afnemer als onderdeel van het wegenonderhoud wat wij uitvoeren. Deze scope-3 reductie is in een separaat rapport opgenomen en te vinden bij onze initiatieven.

Mogelijke doelstellingen:

- Sterke planning woon-werkverkeer aanhouden (30%);
- Actieve inzet en mogelijk uitbreiding van de inzet van de wegenbouwapplicatie (eigen initiatief vanuit D. van der Steen met participatie van diverse gemeenten) (20%);
- Aannamebeleid waarin, zover als mogelijk, gekeken wordt naar de reisafstand van de medewerker naar de locatie van D. van der Steen c.q. de werklocaties. Hopelijk kunnen we dit komende jaren wel weer verbeteren richting het oude niveau. (50%).

Zie voor de scope-3 doelstellingen in de ketenanalyse en uitwerking van ons initiatief.

*In al deze uitwerkingen maken we de opmerking dat onze voetprint gerefereerd kan worden aan de omzet of aantal personeelsleden. Per inzicht-gebied kan deze meer van toepassing zijn te refereren aan de omzet of aan het aantal medewerkers. Het zou niet realistisch zijn slechts op een van deze twee te refereren gezien we dan bij een bepaalde organisatorische verandering (in uitvoerend werk of in versteviging van kantoor) een reductie niet kunnen laten zien terwijl de genomen maatregelen wel effect kunnen hebben.*

## **5. Beoordeling ambitieniveau**

We hebben onze voetprint, certificatie-niveau en reductiedoelstellingen in 2020 weer vergeleken met een tweetal soortgelijke collega-organisaties. Hieruit kwam naar voren dat wij de enigste partij zijn die met onze organisatie-omvang een niveau-5 certificering op de CO<sub>2</sub> prestatieladder heeft.

Onze maatregelenlijst is begin dit jaar weer geupdate en heeft 33 maatregelen ingevuld waaronder diverse C-maatregelen (ambitieuze) waaronder klimaatinstallatie / nieuwe pand en het hoogstaande milieubewuste materieelpark. Stimulering zuinig rijden, beleid aanschaf personenauto's, stimulering carpoolen en duurzame sturing in projecten richting opdrachtgevers zijn enkele B-maatregelen (vooruitstrevend).

Daarnaast staan er diverse maatregelen gepland voor zowel C-maatregelen als B-maatregelen waarmee we in de komende 2-3 jaar weer een stap kunnen zetten.

D. van der Steen B.V.	Pagina 6 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020

## 6. Ondertekening management

### *Digitaal ondertekend*

Matthijs Haveman  
Bedrijfsleider en KAM-coördinator  
Eindverantwoordelijke CO<sub>2</sub> prestatieladder portfolio.

### **Bijlage:**

- Uitdraai maatregelenlijst SKAO

### **Bronvermelding:**

- Personeelsbestand, woon-werkverkeer DvanderSteen
- Overzicht autolabels
- Overige CO<sub>2</sub> portfolio.

D. van der Steen B.V.	Pagina 7 van 7
CO <sub>2</sub> portfolio: 04. Energie management actieplan 2020 - UPDATE.docx	Datum: 05-05-2020